Magiczny Kraków

Organizacja wyborów a stan epidemii

2020-05-06

Miasta zrzeszone w Unii Metropolii Polskich i Związku Miast Polskich zwróciły się do Państwowej Komisji Wyborczej o wydanie stanowiska, niezbędnego dla urzędów gmin do prawidłowego przygotowania i przeprowadzenia najbliższych wyborów. Zalecenia dla samorządów są konieczne ze względu na wyjątkową sytuację, związaną z wprowadzonym na terenie Polski stanem epidemii. Zdaniem władz lokalnych, w obecnych okolicznościach prawidłowe zorganizowanie wyborów, „przy zachowaniu sztywnych terminów kalendarza wyborczego będzie zagrożone”.

Na 10 maja wyznaczone zostały wybory Prezydenta RP, na które składają się nie tylko kampania i dzień głosowania, ale i związane z ich przygotowaniem prace techniczno-organizacyjne, które trwają wiele tygodni. Zadania te należą kategorii zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Na niej też spoczywa odpowiedzialność za przebieg i organizację wyborów.

Urzędy miast przeprowadziły analizę koniecznych do wykonania zadań oraz możliwości dotrzymania terminów wyborczych w sytuacji ogłoszonego 13 marca stanu zagrożenia epidemicznego, zmienionego 20 marca w stan epidemii. Nie jest wiadomo, jak długo będzie on trwał.

Wśród nich są:

- kompletowanie składów obwodowych komisji wyborczych – termin zgłoszeń do OKW mija 10 kwietnia (na miesiąc przed wyborami),
- przeprowadzenie szkoleń dla członków obwodowych komisji – spotkania te powinny zostać zrealizowane między 24 a 29 kwietnia,
- obsługa wyborów – z uwzględnieniem obsługi informatycznej,
- zabezpieczenie wyborców i członków obwodowych komisji wyborczych,
- zabezpieczenie punktów do głosowania – w obecnej sytuacji nie ma pewności, czy placówki oświatowe będą mogły ponownie przyjąć uczniów na dzień po przeprowadzonych wyborach,
- organizacja odrębnych obwodów do głosowania – w jaki sposób osobom przebywającym w szpitalach i domach pomocy społecznej będzie zagwarantowane prawo do głosowania
- kwarantanna wyborców – jak zostanie możliwość korzystania z praw wyborczych dla osób przebywających w kwarantannie,
- ograniczona liczba urzędników samorządowych – przygotowania do wyborów, a następnie ich przeprowadzenie wymaga zaangażowania ogromnej liczby urzędników, zarówno ewidencji ludności, jak i wszystkich tych, którzy obsługują obwodowe komisje wyborcze, zajmują się zamówieniami i sprawami obsługi technicznej,
- współpraca z komisarzami wyborczymi
- obsługa pełnomocnictw do głosowania,
- obsługa głosowania korespondencyjnego oraz dostarczenie pakietów wyborczych u wyborców niepełnosprawnych,
- sporządzenie spisu wyborców – spis wyborców gmina sporządza 17 kwietnia (19 kwietnia to niedziela). Po tym terminie go aktualizuje, aż do piątku 8 maja. Spis wyborców przygotowują pracownicy – urzędnicy – ludzie, w zabezpieczonych systemach informatycznych. Dopisują, wykreślają wyborców. Dzisiaj tych ludzi nie ma w Urzędzie. Korzystają ze świadczenia opiekuńczego, są też osoby na zaległych urlopach czy

zwolnieniach lekarskich. Spisu wyborców nie można przygotować pracując zdalnie, ponieważ systemy muszą funkcjonować w bezpiecznym środowisku informatycznym,
- wydawanie zaświadczeń do głosowania,
- (ewentualna) druga tura wyborów – jak zorganizować II turę wyborów (14 dni później) w sytuacji, w której okaże się, że np. znaczący procent osób pracujących przy wyborach (członkowie OKW, operatorzy oraz pracownicy urzędów) zostało zakażonych podczas tej pracy,
- wysokość dotacji – wysokość otrzymanej dotacji przewiduje tylko standardowe wydatki na pokrycie kosztów realizacji wszystkich zadań. Wydatki związane z obecną sytuacją (przy obecnych cenach) na zakup chociażby płynów dezynfekujących, maseczek, rękawiczek i innych środków – w dotacji nie są uwzględnione. Nie ma również żadnej informacji, że tak się stanie.

Uzyskanie stanowiska Państwowej Komisji Wyborczej w powyższych sprawach jest dla urzędów miast niezbędne dla prawidłowego przygotowania i przeprowadzenia najbliższych wyborów.

Pismo Związku Miast Polskich do Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej [pdf]